

10.06.2024

Asia/5

§ 18

Uusien hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla

HEL 2024-003234 T 02 05 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti, että Startup Maria Oy:lle myönnetään ja sidotaan innovaatorahastosta yhteensä enintään 628 175 euroa Maria 01 – Ekosysteemin, verkostojen sekä vaikuttavuuden kasvattaminen ja kehittäminen -hankkeen toteuttamiseen. Summasta myönnetään enintään 330 420 euroa käytettäväksi vuonna 2025 ja sidotaan enintään 297 755 euroa käytettäväksi vuonna 2026.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti, että Helsingin yliopiston Maatalous-metsätieteelliselle tiedekunnalle myönnetään ja sidotaan innovaatorahastosta yhteensä enintään 575 000 euroa Viikki – Maailman kestävin innovaatiokampus -hankkeen toteuttamiseen. Rahoitusta myönnetään enintään 143 750 euroa käytettäväksi vuonna 2024 ja sidotaan enintään 287 500 euroa käytettäväksi vuonna 2025 ja 143 750 euroa käytettäväksi vuonna 2026.

Startup Maria Oy:lle ja Helsingin yliopiston Maatalous-metsätieteelliselle tiedekunnalle myönnettävä rahoitus on ehdollinen ja edellyttää, että hakijat toimittavat innovaatorahastolle hankkeiden ohjausryhmien hyväksymän päivitetyn hankesuunnitelman sisältäen hankkeiden seurantamittarit.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ei myönnä rahoitusta seuraaville hankkeille: Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan hanke Food Futures Net Zero ja CoReorient Oy:n hanke Kimppakyydillä kestävästi keskustaan

Käsittely

Esteelliset: Paula Miettinen
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

vs. elinkeinojohtaja
Annukka Sorjonen

Lisätiedot

Jussi Kulonpalo, Erityisasiantuntija, puhelin: 310 36367
jussi.kulonpalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustelumuuisto

10.06.2024

Asia/5

2	Startup Maria Oy hakemus ja budjetti
3	Helsingin yliopisto Viikki hakemus ja budjetti
4	FoodFutures hakemus ja budjetti
5	CoReorient Oy hakemus ja budjetti

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Hakijat

Ohjausryhmä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Innovaatorahaston jätettiin kevään 2024 hakemusten käsittelyyn neljä hakemusta. Startup Maria Oy:n ja Helsingin yliopiston Maatalousmetsätieteellisen tiedekunnan innovaatorahastolle jättämille rahoitushakemuksille esitetään rahoitusta innovaatorahaston vuoden 2024 myöntövaltuuksien puitteissa, koska hankkeet täyttävät innovaatorahaston kriteerit. Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan sekä CoReorient Oy:n hakemuksille ei myönnetä rahoitusta, koska ne eivät täytä innovaatorahaston kriteerejä.

Yhteenveto haetuista ja myönnettäväksi esitetystä rahoituksesta, kuvaus hankkeista sekä hankekohtaisen arvioinnin tulokset ovat perustelumuistiossa, liite 1.

Esittelijän perustelut

Innovaatorahastolle saapuneet rahoitushakemukset

Startup Maria Oy:n hanke Maria 01 - Ekosysteemin, verkostojen sekä vaikuttavuuden kasvattaminen ja kehittäminen

Helsingin Kamppiin vanhan Marian sairaalan alueelle syksyllä 2016 avattu Maria 01 -kasvuyrityskeskittymä on toimintansa aikana kasvanut yhdeksi Euroopan merkittävimmistä kasvuyrittäjäyyskeskittymistä ja -ekosysteemeistä. Startup Maria Oy on toiminut Maria 01:n operaattorina alusta saakka ja saanut rahoitusta innovaatorahastosta kehittämissankkeilleen vuosina 2018-2024 (kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 11.12.2017 §21, 19.10.2020 §36 ja 18.12.2023 38§).

Nyt haettavan hankkeen tarkoituksena on kehittää edelleen Helsingin yritysekosysteemiä tukevia palveluja ja laajentaa Maria 01:n kansallista sekä kansainvälistä verkostoa. Hankkeen toimenpiteiden tavoitteena on tukea Maria 01:n jäsenyrityksiä sekä laajempaa verkostoa kehittämään omaa liiketoimintaansa. Hanke kasvattaa Maria 01:n vaikuttavuutta, edistää kampuksen yritys yhteisön toimintaa, mahdollistaa toiminnan avoimuuden säilymisen Maria 01:n ulkopuolisille yrityksille sekä lisää kampuksen palvelu- ja tapahtumatarjontaa, jotta Helsingin kasvuyritysekosysteemistä kehittyä entistä vetovoimaisempi ja laajempi verkosto myös kansainvälisille toimijoille.

Hanke on linjassa innovaatorahaston sääntöjen, periaatteiden ja kaupunkistrategian kanssa. Hanke tukee Helsingin tavoitetta olla Euroopan kiehtovimpia sijaintipaikkoja uutta luovalle startup-toiminnalle ja houkutteleva osaamiskeskittymä kasvuyrityksille. Vuosille 2021-2025 laaditun kaupunkistrategian mukaan kaupunki jatkaa startup-keskittymä Maria01:n toimintojen kehittämistä.

Kyseessä on jatkohanke innovaatorahaston vuodeksi 2024 rahoittamalle hankkeelle, jolle haettiin rahoitusta syksyn 2023 haussa innovaatorahastosta kolmeksi vuodeksi. Innovaatorahaston vuoden 2023 myöntövaltuuden puitteissa hankkeelle voitiin kuitenkin myöntää rahoitusta vain vuodeksi.

Hankkeelle esitetään myönnettävän rahoitusta innovaatorahaston vuoden 2024 myöntövaltuudesta vuosiksi 2025-2026, koska se täyttää innovaatorahaston rahoituskriteerit. Hankkeella on luotettava toteuttaja, joka kehittää pitkäjännitteisesti toimintamalliaan ja tarjoaa startup-yrityksille erikoistuneita palveluita, jotka edistävät Helsingin startup-yhteisön kasvua ja kehitystä sekä toimivat tärkeänä osana kasvuyritysten palvelupolkua. Jotta innovaatorahaston vuodelle 2024 rajattu myöntövaltuus ei ylittyisi (katso kohta Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet), esitettävä rahoitus on pienempi kuin hakijan esittämä hankebudjetti.

Helsingin kaupungin Startup Maria Oy:lle antamaa toimintatukea on pidettävä Euroopan unionin perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisena valtiontukena. Tuki myönnetään komission asetuksen (EU) N:o

651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 27 artiklan mukaisena innovaatioklusterille myönnettävänä tukena.

Tuensaajaa Startup Maria Oy -nimistä osakeyhtiötä kohtaan ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi tai sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä yhtiö ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen I luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Tuen myöntävän toimielimen päätöksestä tehdään komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen II mukainen jälki-ilmoitus työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä sähköisesti.

Innovaatorahastosta myönnettävä tuki on 628 175 euroa eli noin 35% hankkeen tukikelpoisista kustannuksista. Tuki ei siten ylitä 50 % tukikelpoisista kustannuksista. Tukikelpoiset kustannukset sisältävät muun muassa palkkakuluja ja ostopalveluja, mutta ei vuokratuloja.

Rahoitushakemus on liitteenä 2.

Helsingin yliopiston hanke Viikki – Maailman kestävin innovaatiokampus

Helsingin yliopiston Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan hankkeen tavoitteena on kehittää ja vakiinnuttaa Viikin kampuksen ympärille yliopiston toimijat, alueen tutkimuslaitokset sekä yritykset yhdistävä kestävyden ja vihreän siirtymän innovaatiokeskittymä. Hanke on jatkoa keksällä 2024 päättyvälle Helsingin yliopiston Viikki Innovation Platform & Food Design Factory -hankkeelle. Jatkohankkeessa kehitetään muun muassa Viikki Food Design Factory:n toimintaa sekä perustetaan uusi Wood Construction, Materials and Forest InnoHub. Hankkeen toimenpiteillä pyritään kasvattamaan kampuksen tutkijoiden ja opiskelijoiden innovaatio-osaamista ja tukemaan uusien palvelujen avulla innovaatioprosessia tutkimuslähtöisten keksintöjen kehittämiseen kaupallistamiseen saakka. Tavoitteena on myös tarjota hankkeessa luotavan kokeylu ympäristön myötä yrityksille mahdollisuus uusien tuotteiden ja palveluiden validointiin.

Toimenpiteet tukevat Viikin alueen toimijoista koostuvan innovaatio-ekosysteemin rakentumista. Hanke edistää ja vahvistaa kaupungin elinkeino- ja osaamisperustaa yhdistämällä Viikin kampuksen eri toimijat entistä vahvemmin yhteen uudenlaisen innovaatioyhteistyön ympärille.

Hanke täyttää innovaatorahaston rahoituskriteerit. Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on sitoutunut hankkeeseen sekä sen tavoitteisiin. Helsingin yliopisto on Helsingin kaupungille tärkeä strategi-

10.06.2024

Asia/5

nen kumppani ja kaupunki on tukenut yliopiston yrittäjyys- ja innovaatiotoiminnan käynnistymistä merkittävästi. Ilman kaupungin tukea ja yhteistyötä yliopiston innovaatiotoiminnot olisivat toistaiseksi vähäisiä, keskittyen tutkimusrahoitusta sisältävään yritysyhteistyöhön. Kaupungin myöntämä innovaatorahoitus vahvistaa yliopiston innovaatiotoimintaa, jolla on merkittäviä elinkeinopoliittisia vaikutuksia.

Hankkeelle esitetään rahoitusta innovaatorahaston vuoden 2024 myöntövaltuudesta vuosille 2024 - 2026. Hankkeelle haettiin rahoitusta kesäkuuhun 2027 saakka. Jotta innovaatorahaston vuodelle 2024 rajattu myöntövaltuus ei ylittyisi (katso kohta Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet), rahoitusta esitetään vain vuoden 2026 loppuun saakka ja esitettävä summa on pienempi kuin ehdotettu hankebudjetti. Koska myönnettävä rahoitus on pienempi kuin haettu summa, tulee hakijoiden esittää innovaatorahastolle tarkennettu hankesuunnitelma sekä myöntöä vastaava hankebudjetti. Tarkennettu hankesuunnitelma on laadittava niin, että hankkeesta muodostuu toimiva kokonaisuus, joka vakauttaa Viikin innovaatiopotentiaalin kasvua ja yhdistää kampuksen innovaatiotoimintoja. Hankkeen jatkon suhteen on tähdättävä siihen, että kehitettävät toiminnot siirtyvät osaksi yliopiston perustoimintaa.

Hankkeen pääpaino voi olla hakemuksessa mainittujen temaattisten innovaatiohubien käynnistämässä ja kehittämässä. Toiminnassa tulee pyrkiä erityisesti yliopistolähtöisten innovaatioiden kaupallistamisen edistämiseen ja yritysten kanssa tehtävän innovaatioyhteistyön vahvistamiseen. Hakemuksessa kuvattua kokeiluympäristömallia tulee tarkentaa ja sen tulee kuluttajafokuksen sijasta keskittyä yliopiston alustojen kehittämiseen sekä yritysten ja tutkijoiden väliseen kokeilu- ja kehittämisyhteistyöhön. Hankkeen Wood Construction, Materials and Forest InnoHubin edellytetään tekevän yhteistyötä sekä Helsingin kiertotalouden klusteriohjelman että Metropolia-ammattikorkeakoulun Rakennusalan tieto- ja taitokeskittymä-hankkeen kanssa.

Helsingin yliopiston hankerahoituksessa ei ole kyse Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) mukaisesta valtiontuesta, koska yliopisto ei tutkimus- ja kehittämishankkeessaan harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

Rahoitushakemus on liitteenä 3.

Helsingin yliopiston hanke Food Futures Net Zero

Hankkeen tavoitteena on kannustaa kuluttajia tekemään kestäviä ja terveellisiä ruokavalintoja sekä ravintola-alan toimijoita kehittämään toimintansa kestävyttä hakijoiden kehittämän Food Wellbeing-hiilijalanjälki-indeksin ja sovelluksen avulla. Hankkeen taustalla on haki-

jakonsortion aiempi tutkimushanke, jossa kehitettyjä ratkaisuja hanke pyrkii jatkokehittämään ja pilotoimaan tavoitteenaan ratkaisun kaupallistaminen.

Hankkeen vaikuttavuuspotentiaalin arvioidaan jäävän pieneksi elinkeinoperustan osalta. Hankkeen yhtenä tavoitteena on hakijakonsortion perustaman yrityksen liiketoiminnan käynnistyminen. Tätä vasten hankkeen tuottaman hyödyn katsotaan kohdistuvan suurelta osin yksittäiselle yritykselle eikä se näin ole innovaatorahaston periaatteiden mukainen. Hankkeen vahvuutena voidaan pitää uuden teknologian ja osaamisen kehittäminen sekä uuden tutkimustiedon tuottaminen ja soveltaminen. Hankkeen voidaan olettaa luovan uutta osaamisperustaa tuottaessaan tutkimusosiossaan muun muassa ravintola-alan yritysten hiilijalanjäljen mittaamiseen liittyvää uutta tietoa ja viestivän sitä kuluttajille.

Innovaatorahaston hankkeilta edellytettävä lähtökohtaisesti vähintään 50% vastinrahoitus on toistaiseksi varmistumatta toisen hankkeen osateuttajan TX Oy:n osalta.

Hankkeelle ei esitetä rahoitusta, koska se ei täytä innovaatorahaston rahoituksen kriteerejä ja sen tuottamien hyötyjen katsotaan kohdistuvan liian suuressa määrin yksittäiselle yritykselle.

Rahoitushakemus on liitteenä 4.

CoreOrient Oy:n hanke Kimppakyydillä kestävästi keskustaan

Hankkeessa on tavoitteena selvittää, miten kantakaupungin työpaikkojen määrää ja palveluliiketoimintaa voitaisiin kasvattaa samalla liikenteen päästöjä vähentäen edistämällä kimppakyytipalvelua työmatkaliikenteessä. Hanke toimisi esiselvityksenä myöhempää varsinaista hanketta varten. Suunnitelma hankkeeseen sisältyvän kimppakyytipalvelukokeilun skaalaamiseksi laajempaan käyttöön on tarkoitus laatia Metropolia ammattikorkeakoulun rinnakkaishankkeessa, jolle Metropolia hakee parhaillaan Uudenmaan liitolta rahoitusta.

Selvityksen aihe on sinänsä kaupungille relevantti sekä kantakaupungin elinvoimaisuuden että liikenteen päästöjen vähentämisen näkökulmasta mutta selvityshanke ei itsessään luo uutta elinkeinoperustaa. Hakijan esittämät lähtöoletukset kimppakyytipalvelujen merkittävästä vaikuttavuuspotentiaalista ovat selvityksen tekemisen näkökulmasta ongelmallisia huomioiden, että hakijayritys operoi itse hankkeessa hyödynnettävää kimppakyytipalvelua omana liiketoimintanaan.

Hankkeen hyötyjen katsotaan kohdistuvan liian suuressa määrin yksittäiselle yritykselle sen edistäessä hakijan liiketoimintaa erityisesti hank-

keeseen sisältyvän hakijayrityksen kehittämää palvelua hyödyntävän kokeiluosion kautta. Kyseisen kaltaiset selvitykset puolestaan tulisi läh-
tökohtaisesti kilpailuttaa kaupungin toimiessa tilaajana.

Hanke ei ole rahaston periaatteiden mukainen eikä se ole rahoituskel-
poinen. Hankkeelle ei esitetä rahoitusta, koska sen ei katsota omaavan
merkittävää vaikuttavuutta tai luovan elinkeinoperustaa ja sen tuotta-
mien hyötyjen katsotaan kohdistuvan yksittäiselle hakijayritykselle.

Rahoitushakemus on liitteenä 5.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017, § 240 päättänyt innovaatorahaston
säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elin-
keino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien
rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä
muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin. Sääntöjen mukai-
sesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa
kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen ti-
linpäätos yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan
siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tili-
kauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Kaupunginhallituksen 11.12.2023 vahvistamissa Helsingin kaupungin
vuoden 2024 talousarvion noudattamisohjeissa linjataan, että vuoden
2024 aikana innovaatorahastosta voidaan myöntää enintään 1,5 mil-
joonaa euroa vuodessa. Kesäkuussa myöntövaltuudesta on jäljellä 1
203 176 euroa.

Innovaatorahaston sääntöjen ja kaupungin hallintosäännön 8. luvun 2
§:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää in-
novaatorahaston käytöstä. Jaosto päätti 8.11.2021, § 19 innovaatorah-
aston käytön periaatteet vuodesta 2022 eteenpäin.

Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan
myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen ra-
hoituksen vastinrahaksi. Varoja voidaan lähtökohtaisesti myöntää enin-
tään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle
vuodelle.

Rahoitusta hakevilla kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tu-
lee olla yhteistyökumppani Helsingin kaupungin toimialoilta tai keskus-
hallinnosta. Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä
tulee olla vähintään yksi Helsingin kaupungin edustaja. Vastuu hank-

keen rahankäytön oikeellisuudesta on aina taholla, jolle rahoitus on myönnetty.

Hakemusten arviointi

Kaupunginkanslian ja toimialojen edustajista koostuva innovaatorahaston ohjausryhmä ja kaupunginkanslian valmistelijat ovat arvioineet hakemuksia. Arvioinnissa on kuultu myös hankkeiden aiheisiin liittyviä kaupungin asiantuntijoita. Yhteenveto haetuista ja myönnettäväksi esitetyistä rahoituksista, kuvaus hankkeesta sekä hankekohtainen arvioinnin tulos ovat perustelumuihistiossa, liite 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa eli siihen, että hanke mahdollistaa uuden markkinaehtoisen liiketoiminnan, uusien yritysten, työpaikkojen, verotulon ja osaamisen syntymistä. Rahoitettavat hankkeet luovat mahdollisuuksia uusien, erityisesti tutkimus-, kehitys- ja innovaatiolähtöisten ratkaisujen syntymiselle (tuotteiden, palveluiden, liiketoimintamallien ym.) esimerkiksi kehittämällä innovaatioympäristöjä, luomalla kokeilualustoja ja edistämällä yrittäjyyttä ja kilpailukykyä ja niillä on selkeä rooli osana laajempaa innovaatio- ja elinkeinopoliittista kokonaisuutta.

Hankkeen toteutettavuus ja vaikuttavuuspotentiaali sekä hankkeen tulosten hyödynnettävyys ja sen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös ollut arvioinnissa keskeistä. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä kyky tukea kaupungin ilmasto- ja kestäväen kehityksen tavoitteita on huomioitu.

Toimeenpano ja rahoitettujen hankkeiden seuranta

Kaupungin ulkopuolisille toimijoille myönnetty hankerahoitus maksetaan pääsääntöisesti etukäteen vuodeksi kerrallaan. Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista rahoituksen saaja toimittaa väliraportit kerran vuodessa. Raportoinnin perusteella kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää jatkorahoituksesta ja määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksista.

Hankkeella tulee olla oma erillinen kirjanpito. Hankkeen päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvytys kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella, ellei muusta sovita. Rahoituksen saaja sitoutuu myös käymään loppukeskustelun rahoittajan kanssa erikseen sovittavana ajankohtana.

10.06.2024

Asia/5

Mikäli rahoituksen saaja ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen muita ehtoja, myönnetty tuki voidaan periä takaisin osittain tai kokonaisuudessaan. Jos hyväksytyssä hankehakemuksessa ilmoitettu omarahoitusosuus ei toteudu hankkeen aikana, myönnettyä rahoitusta voidaan pienentää samassa suhteessa ja mahdollisesti ennakkoon maksettua rahoitusta voi tulla palautettavaksi innovaatorahastolle.

Jos hanke ei ole käynnistynyt kuuden kuukauden kuluessa rahoituspäätöksestä, päätös raukeaa ja mahdolliset innovaatorahastosta maksetut rahat on palautettava.

Esittelijä

Työllisyysjohtaja
Annukka Sorjonen

Lisätiedot

Jussi Kulonpalo, Erityisasiantuntija, puhelin: 310 36367
jussi.kulonpalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuiotio
- 2 Startup Maria Oy hakemus ja budjetti
- 3 Helsingin yliopisto Viikki hakemus ja budjetti
- 4 FoodFutures hakemus ja budjetti
- 5 CoReorient Oy hakemus ja budjetti

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Hakijat

Ohjausryhmä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5